

Posudek vedoucí diplomové práce

Magisterský program RS UK FHS v Praze

Název práce: „Podpora kojení v rámci systému zdravotní péče ČR“

Jméno studentky: Bc. Veronika Pavlová

Posudek vypracovala: Mgr. Ema Hrešanová, Ph.D.

Datum: 13.9.2016

Předložená práce V. Pavlové mapuje otázku podpory kojení v systému zdravotní péče v ČR. Autorka představuje jak formální rámec, který tento problém obklopuje, tak nabízí empiricky podložený vhled do systému zdravotní péče z perspektivy jejích samotných příjemkyň. V tomto ohledu staví na kvalitativním výzkumu sestávajícím se z deseti polostrukturovaných rozhovorů se ženami s čerstvou zkušeností porodu a kojení.

Zpracování tématu na teoretické i empirické rovině je velmi kvalitní. Práce má přehlednou strukturu a jasně stanovený cíl, kterého se autorce daří úspěšně dosáhnout. Přínosem práce je nejen provedený kvalitativní výzkum, ale především fakt, že v jeho světle autorka nabízí kritickou reflexi existujícího právního rámce celého problému.

Autorka převážně pracuje s relevantní literaturou. Připomínky mám pouze k představení konceptu laktivismu. Domnívám se, že autorka tento pojem představuje zkresleně a zavádějícím způsobem. Na str. 76 uvádí, že „laktivismus [se] může projevit ve společenském protěžování dlouhotrvajícího horizontu kojení za cenu nenaplnění potřeb ženy“. Namísto společenského tlaku, aby ženy za každou cenu kojily, neodkazuje však termín spíše ke snaze žen narušovat a proměňovat společenskou normou, podle níž je kojení na veřejnosti nepřijatelné a ostudné?? Pojem laktivismus odkazuje k laktaci i aktivismu, ovšem text nevysvětluje, v čem aktivismus související s kojením vlastně spočívá. V textu tedy chybí komplexnější představení tohoto konceptu i přehled odborné diskuze nad jevem, který označuje. Jediný text, který je v této souvislosti citován, nepatří mezi odborná recenzovaná periodika. Při obhajobě práce proto doporučuji, aby autorka tento pojem podrobně osvětlila.

Další připomínka, kterou mám k obsahové stránce práce, souvisí s uceleným představením různých pojetí porodní péče, popsanych ve studii z roku 2011 (Hrešanová 2011). Autorka škálu těchto konceptualizací v textu nepředstavuje, a tak je otázkou, zda je kromě mě i jiným čtenářům a čtenářkám srozumitelné, co má v tomto ohledu na mysli. A konečně u tématu objektivizace žen v systému zdravotní péče bych uvítala širší diskuzi tohoto fenoménu, jež by zahrnovala i další díla z oblasti sociálních studií medicíny a zdravotnictví. A to zvláště proto, že autorka tuto myšlenku v textu zmiňuje několikrát.

V textu mě zaujalo i zjištění autorky týkající se „malé soutěže mezi ženami“, jež spočívá v tom, že ženy poměřují, zda kojí stejně dlouho jako ženy v jejich okolí či dokonce ještě déle. Práce by možná mohla ještě detailněji reflektovat společenské přesahy této tendence a její úzkou souvislost se sociálními normami definujícími tu „správnou“ formu mateřství.

Práce však celkově nabízí velmi vyspělé závěry a nová zjištění a zároveň upozorňuje i na ještě neprobádaná pole výzkumu v oblasti podpory kojení. Domnívám se dokonce, že po odstranění řady četných pochybení ve formální stránce práce a po jazykové korektuře textu, by bylo vhodné práci publikovat. Pokud je mi známo, takto ucelená publikace, jež by analyzovala otázku podpory kojení v systému zdravotní péče v ČR, dosud publikována nebyla.

Jasnou slabinou práce je však formální úprava práce. V textu se vyskytuje poměrně značné množství překlepů (např. str. 13, 43, 34, 45, 49 atd.) a chyb v interpunkci (např. str. 32,36, 45, 49). Autorka v celé práci konzistentně chybí v interpunkčním znaménku na konci věty, jež klade před a nikoliv za odkazy na literaturu. Základní číslovky by měly být psány slovem. Anglické výrazy by měly být odlišeny kurzivou, naopak mnohé úseky vět jsou kurzivou zvýrazněny, ačkoliv by být neměly. V první části práce autorka kurzivu nadužívá při zvýraznění textu. Kurzivu autorka užívá nejednotně i při přímých citacích z textů. Někde použita je, jinde nikoliv. Nadpisy mají nestejnou úpravu a liší se ve fontu a dokonce i v barvě písma (srov. 5.7.,5.8. a 5.9). V textu se vyskytuje i nesoulad mezi podmětem a přísudkem (str. 24, 63) a několik hovorových výrazů (str. 64,65, 74). Rušivě působí i opakování té samé myšlenky či popisu situace na několika místech textu (str. 66, 79, 80-81,85).

Na str. 38 chybí odkaz na přesné strany v představených principech České neonatologické společnosti. V závěrečném seznamu literatury se vyskytuje dvakrát odkaz na Hrešanová (2011) a nefunkční odkaz u textu Granta (2016).

Dále je otázka, zda překlad termínu „mother-to-mother“ na str. 79 jako „matka na matku“ je v kontextu vzájemné podpory při kojení mezi matkami výstižný. Nebylo by vhodnější přeložit jej jako „matka matce“?

*Práci doporučuji k obhajobě a i přes četná pochybení ve formální úpravě práce ji navrhuji hodnotit známkou **v ý b o r n ě**.*

Ema Hrešanová, Ph.D.

13/9/2016